

Hélène Dumont

DE GODDELIJKE BARMHARTIGHEID

Een genade voor onze tijd

uitgeverij
Betsaida / Emmanuel
's-Hertogenbosch 2017

Inhoud

Voorwoord	9
Inleiding	13
1 Het schilderij van de barmhartige Christus	19
2 Het feest van de Goddelijke Barmhartigheid	47
3 Het Kroontje van de Goddelijke Barmhartigheid	81
4 Het uur van de barmhartigheid	95
5 Verbreiding van de Goddelijke Barmhartigheid	109
Besluit	129
Bijlagen:	
1 Noveen van de Goddelijke Barmhartigheid	137
2 Decreet van de Congregatie van de Eredienst en de Sacramenten	149
Aflaten verbonden aan de verering van de Goddelijke Barmhartigheid	151
4 Akte van aanbidding en toewijding aan de barmhartige Christus	157
5 Het Kroontje van de Goddelijke Barm- hartigheid	161
6 Eucharistieviering ter ere van de heilige zuster Faustina	163
7 Gebed	165
Bibliografie	167

Inleiding

Op 2 april 2005, toen de Kerk op het punt stond om de zondag van de Goddelijke Barmhartigheid te vieren, ging onze geliefde heilige paus Johannes Paulus II naar het Vaderhuis. We hebben toen historische momenten beleefd zowel voor de Kerk als voor de wereld. Pelgrims van over de hele wereld, van welk ras, welke taal en cultuur ook, kwamen te Rome samen. Daags na zijn overlijden ging mgr. Rylko, in de eucharistie voor in de kerk Santo Spirito, in aanwezigheid van zusters van de Congregatie O.L.Vrouw van de Goddelijke barmhartigheid. Hij begon zijn homilie met de woorden: 'Johannes Paulus II is zijn lieve zuster Faustina gaan opzoeken!'

Door te overlijden op het feest van de Goddelijke Barmhartigheid heeft Johannes Paulus II heel zijn pontificaat en zelfs heel zijn leven getekend. Heel wat persoonlijkheden van de Kerk beschouwden deze datum als een teken. Enkele dagen later bevestigde mgr. Boccardo ten overstaan van journalisten dat deze paus in navolging van de heilige zuster Faustina een apostel van barmhartigheid is geweest. In het licht van zijn levensbeschrijving tonen data, gebeurtenissen en geschriften aan hoe zeer de goddelijke barmhartigheid heel zijn leven heeft getekend.

In de zomer van 1938 verhuisde de achttienjarige Karol Wojtyła naar Krakau om er zijn universitaire studies te beginnen. Op 5 oktober van datzelfde jaar sterft in die stad, na heel wat jaren van lijden, een nederige kloosterzuster: zuster Maria Faustina van het Allerheiligste Sacrament,

uitverkoren door God als vertrouweling van het hart van Jezus en apostel van de goddelijke barmhartigheid. Ze is drieëndertig jaar oud. Schijnbaar is haar leven als kloosterzuster zonder veel betekenis: beurtelings portierster, keukenzuster en hovenierster. Niets liet naar buiten toe vermoeden hoezeer ze vertrouwd was met de hemel. Niettemin werd zij bevoorrecht door verschijningen van de heilige maagd Maria en van de barmhartige Christus, die haar vroeg om de goddelijke barmhartigheid af te smeken over de gehele wereld en deze tegelijkertijd ook bekend te maken. Tot haar laatste ademtocht zal ze niet ophouden om voor de zondaars ten beste te spreken en troost te bieden aan het hart van Jezus door de verspreiding van de boodschap van de goddelijke barmhartigheid in navolging van de heilige Margareta Maria te Paray-le-Monial in de XVIIe eeuw. Nog jong, zelfs voor hij priester was gewijd, was Karol Wojtyła op de hoogte van zuster Faustina, haar geschriften en haar buitengewone leven. Regelmatig ging hij bidden op haar graf en elke avond bezocht hij de kapel van O.L.Vrouw van Barmhartigheid om de goddelijke barmhartigheid aan te roepen, vooral tijdens de oorlog toen hij verplicht werd om als arbeider te werken bij Solvay. In zijn boek *Sta op, laten we gaan!*⁵ vermeldt hij het leven van deze religieuze en getuigt hij voor de devotie van de goddelijke barmhartigheid. Van dan af (1938) heeft de cultus van de goddelijke barmhartigheid een reeks van wereldomvattende gebeurtenissen in gang gezet. Wellicht had hij in de geschriften van deze kloosterzuster de openbaring van Jezus gelezen die zegt: 'Ik houd in het bijzonder van Polen en indien het gehoorzaam is aan mijn wil, zal Ik het in macht en heiligheid

⁵ Johannes Paulus II, *Sta op, laten we gaan*, Tielt, Lannoo, p. 192.

verheffen. Een vonk zal er ontspringen die de wereld zal voorbereiden op mijn tweede komst'⁶.

Karol Wojtyła kon zich toen niet inbeelden dat hij ooit op de plaats waar hij kwam bidden, het heiligdom van de goddelijke barmhartigheid⁷ zou wijden en in zijn homilie de bovenvermelde belofte van Jezus aan zuster Faustina zou herhalen met de toevoeging: 'Deze vonk van Gods genade moeten wij aanwakkeren. Men moet dit vuur van de barmhartigheid doorgeven aan de wereld'.

In zijn boek, *Gave en Geheim*, onderlijnt hij hoe belangrijk de openbaringen van Jezus aan zuster Faustina zijn voor de wereld. Zelf sterk aangesproken door het buitengewoon rijke mystieke leven van deze eenvoudige zuster, die weinig onderricht genoot, ziet hij het als een bijzonder teken dat deze verschijningen van Christus en zijn openbaringen plaats hadden tussen twee wereldoorlogen, in de meest moorddadige eeuw van de geschiedenis, in een periode waarin twee ideologieën van het kwaad tot ontwikkeling kwamen: het nazisme en het communisme. Merkwaardig is dat de barmhartige Christus zich niet vertoont op het kruis maar als de verrezen Heer in heerlijkheid, overwinnaar over zonde en dood. In hetzelfde boek wijst hij op de nauwe band tussen de openbaringen van Christus aan zuster Faustina en de inhoud van zijn encycliek *Dives in Misericordia*. (Rijk aan Barmhartigheid). Hij vertelt dat hij naar het Vaticaan kwam met het verlangen om de pastorale ervaringen door te geven die hij had opgedaan in zijn eigen land. In feite behoren die tot de schat van de universele Kerk. Door de zalig- en heiligverklaring van zuster

⁶ *Dagboek* 1732.

⁷ In augustus 2002.

Faustina wilde hij duidelijk maken dat het getuigenis van deze kloosterzuster en de openbaringen omtrent de goddelijke barmhartigheid een universele draagwijdte bezitten. Elders schrijft hij over dit onderwerp: Het is alsof Christus, door zijn bemiddelaarster wilde zeggen: 'Het kwaad zal nooit de uiteindelijke overwinning behalen!' Het paasmysterie bevestigt dat het goede definitief zal overwinnen, dat het leven zal zegevieren over de dood, dat liefde zal triomferen over de haat⁸.

In de bijna zevenentwintig jaar van zijn pontificaat is deze paus een apostel geweest van de barmhartigheid door zijn leer in de neergeschreven documenten en door zijn daden. Wij herinneren ons hoe hij kon luisteren, hoe hij mensen die onder lijden gebukt gingen, liefdevol kon aankijken en omhelzen. Als een pelgrim reisde hij door de wereld met de boodschap dat voor de mens niets zo dringend noodzakelijk is als de goddelijke barmhartigheid, dit wil zeggen de welwillendheid die vergeeft en alles weer naar waarde schat. Hij deed de Kerk binnengaan in het derde millennium en bevestigde dat 'barmhartigheid de enige hoop is voor de wereld.' Hij heeft het lot van de wereld toevertrouwd aan de goddelijke barmhartigheid met het vurig verlangen dat de boodschap van de barmhartige liefde van God alle bewoners der aarde zou bereiken en hun hart met hoop zou vervullen. De boodschap waarvan Faustina de behoedster is, is een treffend en scherp antwoord van God aan de mensen van onze tijd, die gekenmerkt wordt door zo'n immense tragedie. Op zekere dag zei Jezus aan zuster Faustina: 'De mensheid zal nooit vrede vinden zolang ze zich niet met vertrouwen wendt tot de goddelijke

⁸ Johannes Paulus II, *Gave en Geheim*, Gooi en Sticht / Averbode, 1998.

barmhartigheid!’ De goddelijke barmhartigheid! Ziedaar het paasgeschenk dat de verrezen Christus aan de Kerk geeft en dat Hij aan de mensheid aanbiedt aan het begin van het derde millennium.

Johannes Paulus heeft onophoudelijk verklaard dat de vragen van Christus aan zuster Faustina echt waren en tevens spoorde hij de wereld aan om open te staan voor de boodschap van de goddelijke barmhartigheid. ‘Het gaat niet om een nieuwe boodschap’, verklaarde hij bij de heiligverklaring van zuster Faustina⁹, ‘maar men kan het beschouwen als een gave van bijzondere verlichting, die ons helpt om het paasevangelie weer intens te beleven, om zo een straal van licht te schenken aan de mannen en vrouwen van onze tijd.’

De verering van de beeltenis van de barmhartige Jezus met de aanroeping: ‘Jezus, ik vertrouw op U!’, de viering van het feest van de goddelijke barmhartigheid, het bidden van het Kroontje van de Goddelijke Barmhartigheid, het gebed om drie uur, het uur van de barmhartigheid, zijn essentiële elementen die de boodschap, beter bekend als devotie, concreet en meer doeltreffend maken. Deze boodschap verspreidt zich geleidelijk aan in de Kerk. Paus Benedictus XVI herinnerde er op 23 april 2006¹⁰ aan: ‘Deze devotie is geen tweederangs devotie’. Toch hebben nog vele mensen vragen hoe deze boodschap op pastoraal vlak in praktijk gebracht kan worden.

Tijdens mijn reizen en ontmoetingen heb ik vragen, getuigenissen en reacties gesprokkeld: ik heb paro-

⁹ Johannes Paulus II, *Homilie op de Zondag van de Goddelijke Barmhartigheid* in 2001.

¹⁰ 23 april 2006 was de dag dat het feest van de Goddelijke barmhartigheid voor het eerst werd gevierd.

chiegemeenschappen gezien, religieuze congregaties, nieuwe gemeenschappen of gebedsgroepen, die geraakt waren door dit onderricht van Jezus en vastbesloten waren om het in praktijk te brengen en om zo haarden van barmhartigheid te worden.

Moge dit boekje er toe bijdragen om diepgang te geven aan deze devotie om ze zo beter in praktijk te kunnen brengen.